

UNIVERSITATEA DE STAT „ALECU RUSSO” DIN BĂLȚI
FACULTATEA DE DREPT ȘI ȘTIINȚE SOCIALE

Victoria ȚARĂLUNGĂ, dr., conf.univ.

Ina ODINOKAIA, dr., conf. univ. int.

Mariana SPATARI, dr., conf. univ. int.

GHID METODIC PRIVIND ELABORAREA ȘI SUSȚINEREA
TEZELOR DE MASTER

Discutat și aprobat la ședința
Consiliul Facultății de Drept și Științe sociale,
proces-verbal nr.5 din 11.12.2017

Decanul FDȘS,
conf. univ., dr. Vitalie RUSU

Discutat și aprobat la ședința
Catedrei de drept public,
proces-verbal nr.3 din 30.10.2017

Șeful Catedrei de drept public,
conf.univ., dr. Mariana SPATARI

Discutat și aprobat la ședința
Catedrei de drept privat,
proces-verbal nr.3 din 22.11.2017

Șeful Catedrei de drept privat,
conf.univ., dr. Ina ODINOKAIA

CUPRINS:

1. ASPECTE INTRODUCATIVE	4
2. PREVEDERI PRELIMINARE	6
2.1. Elaborarea și alegerea temei tezei de master.....	6
2.2. Etapele elaborării tezei de master	7
2.3. Rolul conducătorului științific.....	9
3. STRUCTURA, CONȚINUTUL ȘI VOLUMUL TEZEI DE MASTER	10
4. CERINȚELE PRIVIND REDACTAREA TEZEI DE MASTER	14
4.1 Exigențe privind perfectarea referințelor subpaginale/ notelor de subsol.....	14
4.2. Exigențe de editare	16
4.3. Recomandări stilistice	17
4.4. Exigențe etice	18
5. PREZENTAREA ȘI EVALUAREA TEZEI	18
5.1. Procedura de admitere la susținere a tezei de master	18
5.2. Susținerea tezei de master	19
5.3. Evaluarea tezei de master	20
6. ANEXE	22
Anexa 1. Cerere privind aprobarea temei tezei de master	22
Anexa 2. Planul calendaristic de executare al tezei de master.....	23
Anexa 3. Foaia de titlu (model).....	24
Anexa 4. Verso foii de titlu	25
Anexa 5. CUPRINS (model).....	26
Anexa 6. Adnotare (model).....	27
Anexa 7. Lista abrevierilor (model)	28
Anexa 8. Asigurarea bibliografică a tezei	29
Anexa 9. Modele de perfectare a anexelor	33
Anexa 10. Avizul – tip al conducătorului științific la teza de master	40
Anexa 11. Recenzie (model)	41
Anexa 12. Declarația privind asumarea răspunderii (model).....	42
7. REFERINȚE BIBLIOGRAFICE	43

1. ASPECTE INTRODUCTIVE

Prezentul Ghid este redactat în conformitate cu prevederile normative din domeniu,¹ fiind adresat masteranzilor, conducătorilor științifici și membrilor comisiilor pentru evaluarea tezelor de master, stabilind regulile unificate privind elaborarea și susținerea tezei de master la programele de master: *0421 Științe penale și criminologie; 0421 Drepturile omului; 0421 Relații de muncă și managementul resurselor umane; 0421 Instituții de drept privat; 0400 Managementul administrației publice; 0400 Politici europene și administrația publică.*

Teza de master, în calitate de formă de evaluare finală a studiilor superioare de master se elaborează în ultimul an de studiu. Conform planului de învățământ, perioada elaborării tezei de master este precedată de un stagiul de practică, care are drept scop consolidarea cunoștințelor teoretice obținute, selectarea informației necesare pentru elaborarea tezei de master și obținerea unor abilități în domeniul de formare profesională.

Teza de master reprezintă o cercetare științifică, aprofundată/ interdisciplinară/ complementară în domeniul analizei problemelor teoretice și practice, care trebuie să demonstreze competențe profesionale și de cercetare în domeniul programului de master, cunoașterea științifică avansată a temei abordate, să conțină elemente de noutate și originalitate în dezvoltarea sau soluționarea problemei de cercetare.²

Spre deosebire de alte lucrări științifice (rapoarte, articole etc.), în care autorul își expune opiniile și ideile sale teoretice într-un mod pe care îl consideră oportun, teza de master este elaborată în conformitate cu anumite cerințe pe care autorul trebuie să le respecte în conformitate cu metodologia cercetării științifice.

Teza de master presupune conceperea și elaborarea - sub îndrumarea cadrului didactic care are calitatea de conducător științific - a unui text care cuprinde, într-o succesiune logică și ordonată, informații, idei și opinii ale autorului, desprinse sau formulate în urma studierii literaturii de specialitate și a practicii organelor competente în domeniu. Teza de master elaborată este prezentată și susținută în fața unei Comisii de evaluare.

Teza de master, în calitate de cercetare științifică, contribuie la formarea și dezvoltarea competențelor *generale și speciale.*

A. Competențe generale:

---

¹ Codul Educației al Republicii Moldova, nr.152 din 17.07.2014; Planul-cadru pentru studii superioare (ciclul I - Licență, ciclul II - Master, studii integrate, ciclul III - Doctorat), aprobat prin ordinul Ministerului Educației nr. 1045 din 29.10.2015; Regulamentul de organizare a studiilor în învățământul superior în baza Sistemului Național de Credite de Studiu, aprobat prin ordinul Ministerului Educației nr. 1046 din 29.10.2015; Cadrul Național al Calificărilor al Republicii Moldova și Cadrul Național al Calificărilor pentru învățământul superior pe domenii de formare profesională, aprobate prin Ordinul Ministerului Educației nr. 934 din 29.12. 2010.

²Pct.64 din Regulamentul cu privire la organizarea ciclului II – studii superioare de master aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.464 din 28.07.2015.

- comunicarea științifică scrisă și orală în elaborarea și prezentarea tezei de master;
- investigarea cercetărilor științifice în domeniu;
- executarea unor sarcini profesionale complexe, în condiții de autonomie și independență profesională;
- autocontrolul procesului de învățare, autoevaluarea nevoilor de formare, analiza reflexivă a propriei activități de cercetare;
- asumarea responsabilității etice pentru rezultatele cercetării prezentate în teza de master;
- contribuirea la progresul cunoașterii prin cercetări originale, cu impact național sau internațional.

B. Competențe specifice:

- identificarea și formularea problemei de cercetare;
- proiectarea activității de cercetare;
- folosirea instrumentarului conceptual și metodologic pentru explicarea, interpretarea și soluționarea unor probleme teoretice și practice specifice domeniului de cercetare;
- sistematizarea și compararea situațiilor existente sau potențiale în domeniul de cercetare;
- interpretarea și dezvoltarea ideilor și abordărilor existente;
- utilizarea nuanțată și pertinentă a criteriilor și metodelor de evaluare pentru a formula judecăți de valoare și a fundamenta decizii constructive.

Prin teza de master se evaluează:

- cunoașterea în detaliu a temei majore în care se încadrează tema de cercetare;
- capacitatea de elaborare a unui demers teoretic și metodologic propriu de argumentare a unor ipoteze sau teme de cercetare și de investigare a acestora;
- capacitatea de a dezbate tema de cercetare investigată cu experți în domeniu și de a susține cu argumente și date empirice poziția adoptată.

Teza se elaborează în limba programului de studiu pe care l-a urmat masterandul, sau în altă limbă de circulație internațională, autorizată prin decizia Catedrei de profil. În situația în care teza de master este scrisă într-o altă limbă decât româna, lucrarea va fi însoțită de un rezumat redactat în limba română.³

Responsabilitatea și meritul pentru conținutul și redactarea tezei îi revine masterandului, care este obligat să elaboreze și să redacteze teza în conformitate cu rigorile impuse de prezentul ghid, iar nerespectarea acestora atrage după sine penalizări în notare.

---

³Pct.69 din Regulamentul cu privire la organizarea ciclului II – studii superioare de master aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.464 din 28.07.2015.

2. PREVEDERI PRELIMINARE

2.1. Elaborarea și alegerea temei tezei de master

Activitatea de lucru asupra tezei de master debutează cu alegerea domeniului de cercetare a lucrării, care poate fi selectată din tematica elaborată și propusă de Catedra de profil și aprobată de către Consiliul Facultății, fiind reactualizată anual.

Masteranzii *selectează* tema pentru teza de master din lista propusă de Catedră până la începutul anului II de studii.⁴

Masteranzii pot înainta, în baza unei cereri scrise, propuneri către șeful Catedrei privind tematica tezei de master, acestea fiind examinate și, după caz, aprobate la ședințele Catedrei și Consiliului FDȘS. Se încurajează elaborarea tezelor de master, la solicitarea practicienilor, cu implementarea rezultatelor obținute.

Temele tezelor de master trebuie să acopere integral aria domeniului general de studiu, să vizeze domenii interdisciplinare cu un grad avansat de noutate, să conțină probleme de cercetare la nivel instituțional, național și internațional.

Cadrele didactice, care elaborează tematica tezelor, trebuie să țină cont de actualitatea și importanța problematicii temei din punct de vedere teoretic și practic. O importanță deosebită reprezintă formularea titlului lucrării, acesta reflectând oportunitatea investigației.

Cerințele de bază privind formularea titlului tezei de master:

- să conțină o anumită informație, ce ne oferă o reprezentare generală despre conținutul, ideile de bază, noutatea lucrării;
- să fie expresiv și, totodată, să se deosebească de titlurile lucrărilor similare;
- să conțină termeni semnificativi, cuvinte-cheie;
- să fie scurt și nesofisticat, să fie concis, dar destul de explicit, clar și complet conținând între 5 și 12 cuvinte semnificative;
- să nu conțină cuvinte care nu contribuie la sporirea valorii lui informative;
- să fie evitați termenii cu mai multe sensuri sau cu circulație locală⁵.

Nu există o ierarhie valorică a temelor propuse, fiecare temă permițând obținerea notei maxime, în condițiile respectării condițiilor și cerințelor stipulate.

Alegerea temei de cercetare se realizează în baza următoarelor *criterii*:

- actualitatea și impactul social al investigației realizate;
- domeniul de activitate sau oportunitățile de angajare a masterandului;
- aptitudinile personale de cercetare, analiză, prezentare etc.

---

⁴Pct. 66 din Regulamentul cu privire la organizarea ciclului II – studii superioare de master, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.464 din 28.07.2015.

⁵ Țapoc V., Capcelea V. Cercetarea științifică. Manual pentru facultăți socio-umanistice. Chișinău: Arc, 2008. p. 203.

- nivelul de cunoștințe generale și de specialitate;
- interesul anterior demonstrat pentru problema științifică dată;
- posibilitatea de documentare bibliografică etc.

Este bine ca masteranzii să-și efectueze cercetările bibliografice pentru selectarea literaturii necesare prezente în colecțiile bibliotecii instituției în care-și fac studiile sau în alte biblioteci, la care au acces.

Alegerea temei, ca prim pas în realizarea tezei, se efectuează de către masterand independent, în concordanță cu interesele științifice proprii sau la sugestia cadrului didactic care ulterior va deveni coordonatorul tezei. Conducători de teză pot fi numai cadrele didactice deținătoare de titluri științifice și științifico-didactice.

Pentru *înregistrarea* temei selectate masterandul se adresează cu o cerere în scris (**ANEXA 1**) către șeful Catedrei, în care se indică tema tezei de master aleasă și (opțional) conducătorul științific.

La rândul său, Catedra, timp de o lună, ia decizia de fond, desemnează conducătorul științific și confirmă tema solicitată de masterand, stabilind totodată ultima ei variantă.

Din motive întemeiate, masterandul poate solicita schimbarea temei tezei de master, dar nu mai târziu decât cu 3 luni până la susținerea tezei. Schimbarea temei se aprobă la ședința catedrei, în cadrul aceluiași program de master în care a fost înmatriculat studentul, și nu implică modificarea duratei studiilor.

2.2. Etapele elaborării tezei de master

După aprobarea temei și desemnarea conducătorului științific începe procesul de elaborare a tezei de master, care include următoarele *etape*:

Documentarea la tema de cercetare - constituie o etapă de importanță majoră în realizarea lucrării, deoarece condiționează calitatea tezei. Documentarea presupune obținerea de informații și date la tema tezei, care vor fi în continuare sistematizate, prelucrate, analizate și utilizate de autor în redactarea lucrării. Datorită volumului impunător de date și informații, activitatea de documentare trebuie să fie selectivă și nu exhaustivă. Bibliografia cu cea mai mare relevanță pentru tema de cercetare se stabilește de către student în comun cu conducătorul științific.

Activitatea de documentare include:

a. documentarea teoretică

b. documentarea practică (de tip aplicativ).

Documentarea teoretică realizată din resursele bibliografice de specialitate (acte normative, cărți, reviste de specialitate, teze de doctorat, rapoarte de cercetare etc.) presupune elaborarea unui cadru de referință, care include acele surse ce oferă o tratare directă a temei supuse cercetării.

Documentarea practică (de tip aplicativ) presupune cunoașterea de către masterand pe cale directă a problematicii alese: studierea practicii judiciare (dosare, hotărâri, sentințe, rapoarte statistice), consultarea specialiștilor din domeniul respectiv etc. Totodată, documentarea de tip aplicativ permite identificarea strategiilor metodologice relevante utilizate pentru tratarea temei alese.

Documentarea presupune procesarea, sistematizarea și analiza datelor și informațiilor colectate, constituind etapa preliminară în elaborarea tezei de master.

Întocmirea planului provizoriu al tezei. Planul tezei de master reprezintă structurarea activităților de cercetare în baza analizei informațiilor la tema investigată, formularea căruia se realizează în conformitate cu următoarele cerințe:

- să dezvolte tema de cercetare și să demonstreze actualitatea materialului prezentat;
- să cuprindă o parte introductivă, în care să fie argumentată actualitatea și importanța temei de cercetare, scopul și obiectivele tezei, gradul de investigație a temei, suportul metodologic și teoretico-științific al lucrării, noutatea științifică a rezultatelor obținute, importanța teoretică și valoarea aplicativă a lucrării, sumarul compartimentelor tezei;
- să atingă scopul și obiectivele formulate prin capitolele și subpunctele lucrării;
- să structureze materialul ales, astfel, încât fiecare capitol să corespundă unei întrebări formulate;
- să reflecte în partea finală a lucrării, în mod obligatoriu, concluziile și propunerile rezultate din lucrare.

Pentru început, se elaborează planul provizoriu al tezei, în corespundere cu sugestiile conducătorului științific, care pe parcursul studiului și documentării detaliate se definitivează.

După întocmirea planului provizoriu al tezei de master, urmează întocmirea de către masterand, împreună cu conducătorul științific, a unui *Plan calendaristic de executare a tezei de master (ANEXA 2)* care să cuprindă termenele de realizare a diferitor părți componente ale activității de elaborare a tezei.

Acest Plan calendaristic prevede: a) planificarea elaborării compartimentelor tezei de master în scopul evitării crizei de timp și b) exercitarea controlului treptat asupra elaborării lucrării de master de către conducătorul științific (analiza conținutului capitolelor lucrării, pe măsura elaborării acestora; formularea sugestiilor și observațiilor etc.)

Planul calendaristic trebuie să conțină următoarele activități cu indicarea termenilor de executare:

- selectarea surselor bibliografice;
- întocmirea planului provizoriu al tezei;

- studierea literaturii selectate, practicii judiciare și a altor materiale din domeniul supus cercetării;
- prezentarea și aprobarea de către conducătorul științific a planului definitiv al tezei de master;
- selectarea și prelucrarea informației acumulate în timpul stagiilor de practică sau în instituțiile de profil;
- elaborarea tezei de master;
- prezentarea variantei inițiale (*în maculator*) a tezei conducătorului științific;
- redactarea conținutului tezei;
- definitivarea textului lucrării, copertarea tezei și prezentarea ei la Catedra de profil.

Masteranzii care nu îndeplinesc planurile calendaristice asupra tezelor sunt obligați să prezinte conducătorilor științifici explicațiile privind motivele neîndeplinirii acestor sarcini.

Culegerea, prelucrarea și sistematizarea informațiilor cu caracter practic. Acestea pot fi obținute atât din *studierea practicii judiciare și practicii* organelor de profil, relevante pentru prezenta cercetare, cât și din diferite surse externe de informații secundare (materiale ale diferitelor întreprinderi, instituții, asociații, centre și instituții de cercetări etc.). Informația cu caracter practic masterandul o obține în decursul desfășurării stagiului de practică.

Elaborarea părții textuale a tezei - elaborarea compartimentelor tezei de master în conformitate cu cerințelor prezentului Ghid.

Prezentarea tezei de master conducătorului științific, înainte de copertare, pentru ca acesta să aibă posibilitatea să facă observațiile ce impun completări și/sau modificări care ar îmbunătăți calitatea tezei.

Imprimarea și copertarea a două exemplare ale tezei de master în copertă cartonată.

Depunerea la Catedră, în termenul stabilit, a două exemplare ale tezei de master, precum și a versiunii în format electronic al acesteia pe CD.

Masterandul, în calitate de autor, este singurul care poartă responsabilitate pentru exactitatea și veridicitatea tuturor datelor prezentate în lucrare.

Dacă masterandul nu reușește să elaboreze teza la timp, el are dreptul să susțină această lucrare peste un an, cu suportarea cheltuielilor aferente.

2.3. Rolul conducătorului științific

Pentru dirijarea activităților de elaborare a tezei de master, Catedra desemnează în calitate de *conducător științific al tezei de master* un cadru didactic care deține titlu științific și științifico-didactic. Alegerea coordonatorului științific al tezei de master se poate face până sau după alegerea temei.

Criteriile de care se ține cont la alegerea coordonatorului pot fi următoarele:

- unitatea de curs pentru care a optat masterandul (promovată de un anumit profesor) și care a fost cel mai bine însușită în perioada studiilor de master;
- comunicarea liberă, științifică, bazată pe respectul și aprecierea reciprocă între masterand și coordonator;
- nivelul academic al cadrului didactic.

Conducătorul științific al tezei de master are următoarele atribuții:

- asigură îndrumarea științifică, profesională și deontologică a fiecărui masterand;
- coordonează elaborarea și aprobă planul tezei de master și planul calendaristic de executare a acesteia;
- consultă masterandul, în orele de serviciu, de fiecare dată când acesta solicită;
- apreciază calitatea conținutului capitolelor elaborate, face observații și sugestii de completare sau de reconsiderare, dacă este cazul;
- evaluează periodic nivelul de realizare a obiectivelor de etapă;
- analizează conținutul integral și forma finală a tezei, întocmind în baza variantei finale a unui aviz de apreciere și de recomandare spre susținere.

În caz de plagiat, conducătorul științific va consemna acest fapt în avizul său și va propune neadmiterea tezei de master la susținere.

3. STRUCTURA, CONȚINUTUL ȘI VOLUMUL TEZEI DE MASTER

Structura lucrării trebuie să aibă o dimensionare optimă, astfel încât să se evite, pe de o parte, segmentarea excesivă a materialului elaborat, iar pe de altă parte, realizarea unor capitole supradimensionate. Un număr de 2-3 capitole poate fi apreciat ca fiind optim. Pentru fiecare capitol masteranzii vor propune un titlu propriu care să reflecte specificul lucrării.

Teza de master conține următoarele compartimente:

Denumirea compartimentului		Volum, pagini, format A4, font 12, interval 1,5
1.	Foaia de titlu	1 pagină
2.	Adnotare	1 pagină
3.	Cuprins	1-2 pagini
4.	Lista abrevierilor (opțional)	1 pagină
5.	Introducere	4-6 pagini
	a. <i>actualitatea și importanța temei de cercetare;</i>	
	b. <i>scopul și obiectivele tezei;</i>	
	c. <i>ipoteza științifică;</i>	
	d. <i>gradul de investigație al temei;</i>	
	e. <i>suportul metodologic și teoretico-științific al lucrării;</i>	
	f. <i>noutatea științifică a rezultatelor obținute;</i>	
	g. <i>importanța teoretică și valoarea aplicativă a lucrării;</i>	
	h. <i>sumarul compartimentelor tezei.</i>	

6.	Compartimentele de bază ale tezei (teza conține 2 sau 3 capitole)	
	I. - Titlul capitolului 1.1 1.2 1.3	10-20 pagini
	II. - Titlul capitolului 2.1. 2.2 2.3 2.4	10-20 pagini
	III. - Titlul capitolului 3.1 3.2	10-20 pagini
7.	Concluzii și recomandări	2-5 pagini
	Total pagini	55 - 60 pagini⁶
8.	Bibliografia	până la 10 pagini
9.	Anexe	nu mai mult de 1/3 din conținutul lucrării
10.	Declarația privind asumarea răspunderii	1 pagină

Foaia de titlu (ANEXA 3.) - va conține informația despre denumirea ministerului de resort; denumirea instituției de învățământ, Facultatea și Catedra de profil la care se elaborează teza; CZU; denumirea temei; numele și prenumele complet al autorului, numele și prenumele conducătorului științific cu indicarea titlului științifico-didactic, funcția deținută; localitatea și anul susținerii.

Partea *verso* a foii de titlu va conține informația despre susținerea prealabilă a tezei: *data ședinței catedrei, numărul procesului verbal și semnătura șefului de catedră.*

Pe următoarea pagină va fi prezentată **Adnotarea**, în limba română și într-o limbă de circulație internațională, care va conține și *termenii-cheie*.(ANEXA 6).

Cuprinsul (ANEXA 5) - trebuie să reflecte întocmai conținutul lucrării, cu evidențierea clară a paginii la care se găsesc introducerea, nivelurile de conținut (capitole, paragrafe etc.), concluziile și recomandările, bibliografia și anexele. Cuprinsul exact, fără erori de paginatie, se recomandă să fie plasat la începutul lucrării, pentru a facilita accesul rapid la conținut.

Lista abrevierilor (opțional) – în ordine alfabetică sunt prezentate toate acronimele folosite în text, împreună cu semnificația inițialelor și traducerea în limba română, dacă este cazul (ANEXA 7).

Introducerea - are rolul de a informa cititorul / evaluatorul despre conținutul și obiectivele lucrării, prezentând sintetic nivelul de investigare a subiectului cercetat, motivația alegerii temei, etc. În această parte a lucrării se vor prezenta:

1. *Actualitatea și importanța temei de cercetare* prin care se va argumenta, din punct de vedere științific, oportunitatea cercetării temei tezei de master, evidențiindu-se legătura cu practica social-juridică a Republicii Moldova.

⁶ Numărul total al paginilor (55 – 60) este indicat de la *Introducere* până la *Bibliografie*

2. *Scopul și obiectivele tezei.* Scopul lucrării rezultă din formularea problemei pe care masterandul și-a propus s-o cerceteze. În vederea atingerii scopului propus se formulează o serie de obiective ce urmează a fi atinse gradual pe parcursul cercetării.
3. *Ipoteza științifică* va fi formulată pentru tezele care își propun drept scop testarea empirică⁷ a problemei selectate spre cercetare, reprezentând modelul ipotetic al investigației, formulat în fraze testabile empiric, care reflectă cunoașterea problemei la nivel teoretic și raportul cu propriile observații, reflectând relațiile dintre cauză și efect.⁸
4. *Gradul de investigație al temei* elucidează stadiul actual al cercetării problematicii abordate, atât în țară, cât și în străinătate, realizându-se o trecere succintă în revistă a literaturii științifice existente în domeniul de cercetare, cu evidențierea aportului diferitor cercetători la tema de cercetare.
5. *Supportul metodologic și teoretico-științific al lucrării* reflectă metodele, tehnicile și procedeele de cercetare utilizate de masterand pentru elaborarea tezei, precum și sursele teoretice care au servit drept bază a lucrării;
6. *Noutatea științifică a rezultatelor obținute* elucidează aportul personal concret al autorului tezei la tema de cercetare.
7. *Importanța teoretică și valoarea aplicativă a lucrării* – autorul trebuie să argumenteze în ce constă valoarea teoretică și practică a cercetării.
8. *Sumarul compartimentelor tezei* - prezentarea într-o formă succintă a structurii și rezumatelor compartimentelor lucrării.

Conținutul de bază al tezei de master - se referă la capitolele și subcapitole care alcătuiesc lucrarea, structurate într-o consecutivitate logică, evitându-se alăturarea de texte disparate. Numărul de unități (capitole/subcapitole) nu trebuie să fie exagerat (2-3 capitole, fiecare având câte 2-4 subcapitole), iar împărțirea pe unități nu trebuie să fie întâmplătoare, ci să reflecte în mod unitar, conținutul temei abordate.

Capitolul reflectă o problemă separată a temei de cercetare și are drept obiectiv soluționarea unei sarcini concrete, subcapitolul este parte componentă a acestei probleme, redând un aspect mai îngust al acesteia.

Pentru a evidenția aportul personal al masterandului la investigarea problemei respective, este necesar să se țină cont de câteva ***principii în scrierea capitolelor (compartimentelor)*** tezei:

---

⁷ Empiric – experimental, pragmatic, practic.

⁸ Recomandări de realizare a tezei de licență și de master în Universitatea de Stat „Alec Russo”, aprobate prin Hotărârea Senatului Universității de Stat „Alec Russo”, proces verbal nr.4 din 09.12.2015.

1. *divizarea părții de fond* (a conținutului propriu-zis) a tezei în capitole și subcapitole trebuie să fie suficient de detaliată pentru a oferi o viziune logică, coerentă a tezei și să permită regăsirea rapidă a elementelor acesteia;
2. *expunerea materialului* se va face gradat, de la cunoscut spre necunoscut, de la general spre particular;
3. *în procesul cercetării* se vor omite detaliile ne semnificative, deoarece dorința de a fi prea explicit poate conduce la pierderea certitudinii, la mutarea accentului spre aspectele neesențiale ale problemei discutate de autor și, în cele din urmă, la aprecierea neadecvată a tezei⁹;
4. *îmbinarea, în capitolele tezei, a aspectelor teoretice cu cele practice sau elaborarea unui capitol separat, în care ar fi prezentată partea practică*, fapt care ar demonstra capacitatea de a selecta sursele bibliografice necesare și, totodată, capacitatea de a argumenta soluțiile practice conforme domeniului de formare profesională.

Conținutul tezei de master prevede în mod obligatoriu, de asemenea:

- elucidarea comparativă a opiniilor expuse în literatura analizată cu privire la problema cercetată;
- formularea de sine stătătoare a problemelor științifice, științifico-practice, instructiv-metodice, elaborarea metodei de cercetare, fundamentând creativitatea aspectelor investigate;
- realizarea obiectivelor propuse și obținerea rezultatelor noi, care ar avea o însemnătate teoretică, aplicativă sau metodică.¹⁰

Astfel, studentul va trata în compartimentele tezei (capitol, subcapitole) problema cercetată, va elucida comparativ opiniile expuse în literatura de specialitate la problema vizată, va realiza obiectivele propuse din start, va expune opiniile personale și va formula concluzii și recomandări la tema de cercetare.

Concluzii și recomandări. Concluziile conțin prezentarea succintă a principalelor rezultate obținute în lucrare, putând fi menționate și eventualele probleme rămase deschise, propuneri privind potențialele direcții viitoare de cercetare legate de tema abordată și recomandări de aplicare practică a rezultatelor obținute. Concluziile se redactează în relație logică cu obiectivele cercetării, acestea trebuie să fie obiective, științifice și bine fundamentate. La acest compartiment nu se mai fac noi argumentări și nu se formulează concluzii care nu au fost demonstrate în textul lucrării.

---

⁹Capcelea V., Cruglițchi T. Elaborarea tezelor de licență / master: indicații metodice. Bălți: Tipografia Universității de Stat „Alecu Russo” din Bălți, 2005. p.6.

¹⁰Stamatin Ș. Ghid de redactare și susținere publică a tezei de licență și master. Chișinău, 2010. p. 28-29.

Bibliografia conține lista tuturor surselor de informație utilizate de către autor pentru elaborarea tezei de master. Credibilitatea unei lucrări este strâns legată de aceste referințe bibliografice, care arată cât este de informat și de avizat autorul cu privire la actualitatea și necesitatea lucrării pe care o prezintă.

În lista bibliografică se inserează doar lucrările consultate. Nu se admite indicarea titlurilor care nu au fost consultate. De asemenea, toate sursele citate în textul lucrării trebuie să se regăsească în lista bibliografică. Bibliografia pentru o teză de master trebuie să conțină minimum 45-60 de titluri, inclusiv în limbi de circulație internațională. Bibliografia se redactează în ordinea alfabetică a numelor autorilor, iar în lipsa menționării lor, în ordinea alfabetică a titlurilor. Sursele bibliografice se divizează conform limbii în care a fost redactată lucrarea (română, engleză, franceză, rusă etc.), cu păstrarea numerotării unice.

La asigurarea bibliografică a tezei se recomandă următoarele aspecte:

- utilizarea prioritară a bibliografiei recente (ultimii 5 ani);
- acordarea ponderii semnificative articolelor științifice publicate în literatura de specialitate;
- este inadmisibilă folosirea în calitate de surse de referință a articolelor din publicații ce nu sunt de specialitate, a informațiilor din conferințe de presă, din site-uri publicitare, de informare etc.
- indicarea corectă a surselor bibliografice în textul tezei și în bibliografia finală.

Perfectarea bibliografiei se realizează conform standardelor acceptate. **(ANEXA 8)**

Anexele (dacă este cazul) - unul dintre componentele tezelor de master, se redactează în funcție de necesități. Acestea conțin materiale ce completează ideile din teza de master, la ele făcându-se referințe pe parcursul lucrării. Anexele nu se includ în textul lucrării și sunt expuse în ordinea în care sunt făcute referințe în textul de bază. Anexele se perfectează în corespundere cu rigorile existente. **(ANEXA 9)**

Volumul tezei de master pentru profilul umanist este de 55 - 60 pagini, fără luarea în calcul a bibliografiei și anexelor.¹¹

4. CERINȚELE PRIVIND REDACTAREA TEZEI DE MASTER

4.1 Exigențe privind perfectarea referințelor subpaginale/ notelor de subsol

Pentru a facilita lectura textului tezei de master sunt redactate trimiterile la subsolul paginii. Totodată, citatele folosite trebuie să fie fundamentate și utilizate numai în acele cazuri când este necesar și oportun de a expune gândurile unui autor sau de a confirma că anume așa și nu altfel

---

¹¹ Recomandări de realizare a tezei de licență și de master în Universitatea de Stat „Alec Russo”, aprobate prin Hotărârea Senatului Universității de Stat „Alec Russo”, proces verbal nr.4 din 09.12.2015.

sunt fundamentate tezele. Menționăm că autorul poate fi citat numai după lucrările proprii publicate și numai în cazuri excepționale din cuvintele altora.¹²

Referințele bibliografice subpaginale din cadrul tezei de master sunt perfectate în conformitate cu următoarele reguli:

I. Numerotarea referințelor bibliografice subpaginale se realizează cu cifre arabe, unde numărul citatului din text și numărul referinței din subsol sunt identice.

II. Când referința la o lucrare sau alta se face pentru prima dată în teză, la subsol este necesar a se da o descriere completă a denumirii lucrării, indicându-se și pagina respectivă a citatului.

De exemplu:

- ^{1.} Copetchi S., Hadîrcă I. Calificarea infracțiunilor. Chișinău: Tipografia Centrală, 2015, p.31. (*monografii, manuale etc.*)
- ^{2.} Odinoakaia I. Reflecții doctrinare privind poziționarea dreptului protecției sociale în diviziunea drept public – drept privat. În: Сборник научных трудов XXIV Международной научной конференции „Актуальные научные исследования в современном мире”. Переяслав-Хмельницкий, Выпуск 4 (24), Часть 9, 2017, с. 57. (*articole de specialitate*)

III. Dacă citatul imediat următor din pagina tezei este din aceeași lucrare, la numărul de rând al referinței (în subsol) se va scrie ***Ibidem*** (prescurtat *ibid.* sau *ib*) din latină *tot acolo, în aceeași lucrare, în același loc.*

De exemplu:

- ^{1.} Baltag D., Guțu A. Teoria generală a dreptului: curs teoretic. Chișinău: Reclama, 2002, p. 283.
- ^{2.} *Ibidem*, p. 195.

IV. Lucrarea deja citată anterior în subsol, pe alte pagini ale tezei, va fi însoțită de cuvintele ***Op. cit.*** din latină *opera citată.*

De exemplu:

- ^{1.} Baltag D., Guțu A. *Op. cit.*, p. 350.

V. Dacă se fac trimiteri la câteva lucrări ale unui autor, prima referință va avea o descriere completă a lucrării citate, în conformitate cu regulile expuse anterior, iar în continuare, pe alte pagini, se va indica denumirea abreviată a lucrării respective.

De exemplu:

- ^{1.} Popa N. Filosofia dreptului..., p. 69.
- ^{2.} Popa N. Teoria generală a dreptului, 1992 ..., p. 157.
- ^{3.} Popa N. Teoria generală a dreptului, 2002..., p. 93.

VI. Pentru a indica același autor sau pentru a evita repetarea unor date la numărul de rând al referinței (în subsol) se va scrie ***Idem*** din latină *același, la fel, tot așa.*

---

¹²Capcelea V., Cruglițchi T. *Op.cit.*, p.13-14.

De exemplu:

1. Capcelea V. Etica juridică: manual pentru instituții de învățământ superior. Chișinău: Editura Sirius SRL, 2004, p. 23.
2. *Idem* Etica: manual pentru instituții de învățământ superior. Chișinău: Editura Arc, 2003, p. 17.

VII. Când citarea se face printr-o lucrare intermediară, referința bibliografică a originalului continuă cu referința lucrării intermediare, precedată de formula *Citat după* sau, când referința bibliografică începe cu numele autorului lucrării respective *Apud*¹³ (abreviat *ap.*) din latină *la, după*.

De exemplu:

1. *Apud* Popa N. în Dogaru I., Dănișor Gh., Dănișor D. Filosofia dreptului. Marile curente. București: Editura ALL BECK, 2002, p. 120.
2. *Citat după* Tocilescu G. Curs de procedură civilă în Ciobanu V. Tratat teoretic și practic de procedură civilă. Vol. I. București: Editura Național, 1996, p. 75.

VIII. Trimiterile la acte normative

De exemplu:

1. Legea privind dreptul de autor și drepturile conexe, nr.139 din 02.07.2010. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr.191-193 din 01.10.2010, art. 10.

IX. Trimiterile la practica judiciară

De exemplu:

1. Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție cu privire la aplicarea de către instanțele de judecată a legislației ce reglementează repararea prejudiciului moral, nr.9 din 09.10.2006.

X. Notele de subsol se perfectează: *fontul* - Times New Roman; *mărimea fontului* - 10 pt; *spațiere* – 1 interval; nivelat după ambele câmpuri laterale; numerotarea – cifre arabe.

4.2. Exigențe de editare

Teza de master este redactată conform următoarelor criterii:

- se editează computerizat pe hârtie albă, format A4, *pe ambele părți a foii*¹⁴, nivelat după ambele câmpuri laterale;
- se perfectează utilizându-se: *tipul fontului* - Times New Roman; *mărimea fontului* - 12 pt; *spațiere* - 1,5 intervale; *parametrii paginii*: stânga - 25 mm, sus - 20 mm, dreapta – 15 mm, jos - 20 mm;

---

¹³*Apud* se folosește atunci când se citează un autor, deși nu a fost studiat în mod direct și s-a preluat o idee sau un citat din articolul respectiv, citind-o sau citindu-l în lucrarea altui autor. În această situație, lucrarea din poziția 1 va fi cea a autorului la care s-a avut acces prin studierea lucrării care este menționată după *Apud* = citat după sau prin intermediul... (ordinea cronologică)

¹⁴ Recomandări de realizare a tezei de licență și de master în Universitatea de Stat „Alec Russo”, aprobate prin Hotărârea Senatului Universității de Stat „Alec Russo”, proces verbal nr.4 din 09.12.2015.

- se utilizează, în mod obligatoriu, literele cu diacritice specifice limbii române (ă, â, î, ș, ț și majusculele lor).
- *titlul capitolelor* sunt scrise cu litere majuscule, fără sublinieri, din pagină nouă, fiind numerotate cu cifre romane - (*mărimea fontului - 14 pt., bold, centrat*),
- *titlul subpunctelor / subcapitolelor* sunt scrise cu litere mici, cu excepția primei litere, fără sublinieri, fiind numerotate cu cifre arabe, în continuarea textului cu *spațierea de 2 intervale - (mărimea fontului - 14 pt., bold, centrat)*;
- paginile se numerotează la mijlocul câmpului de jos, începând cu pagina de titlu și se sfârșește cu ultima pagină, fără a admite lipsa acestora sau repetarea lor, cu excepția paginii de titlu, care nu se numerotează;
- semnele de punctuație (., /, /; /: / ? /!) sunt urmate în mod obligatoriu de un spațiu;
- nu sunt acceptate prescurtări ale cuvintelor;
- nu se admit însemnări, corijări, conturări de litere, ștersături, pete, adăugări la pagină etc.;
- se recomandă a tipări teza la imprimantă laser;
- teza se leagă prin copertare (copertă tare), în două exemplare, și se prezintă la Catedră, cu două săptămâni înainte de susținerea ei în fața Comisiei de evaluare a tezelor de master.

4.3. Recomandări stilistice

Lucrarea trebuie redactată într-un limbaj științific adecvat domeniului de cercetare, fără greșeli gramaticale și de editare. Abordarea textului trebuie să fie metodică, ordonată. Stilul redactării trebuie să urmărească exactitate în exprimare. O expunere precisă presupune o terminologie specifică care actualizează conceptele folosite într-un mod științific riguros, fără expresii figurate, echivoci sau negații.

Redactarea obiectivă exclude folosirea exprimărilor la persoana I, singular sau plural, a exclamațiilor, interjecțiilor, imperativelor sau vocativelor.

Claritatea presupune:

- aliniate scurte, fraze într-un limbaj științific clar și concis;
- respectarea normelor morfologice (la necesitate a consulta: www.dexonline.ro)
- utilizarea în mod obligatoriu a literelor cu diacritice specifice limbii române (ă, â, î, ș, ț). Folosirea incorectă sau lipsa diacriticelor poate duce la imprecizie, confuzie sau la exprimări caraghioase.
- evitarea frazelor lungi, confuze, a cuvintelor și expresiilor imprecise;
- evitarea neologismelor, cuvintelor străine, în special atunci când există cuvinte sau expresii echivalente în limba română;
- evitarea folosirii excesive a abrevierilor.

4.4. Exigențe etice

Lucrarea trebuie să reflecte integral munca autorului. Sursele bibliografice vor fi menționate în lista bibliografică. O cerință esențială a lucrării de master este evitarea plagiatului.

Constituie cazuri de plagiat:

- preluarea unui text al unui alt autor, indiferent de suportul utilizat pentru publicare (*carte, revistă, pagini Web etc.*), fără utilizarea ghilimelelor și a trimiterilor bibliografice;
- compilația de fragmente din mai multe surse, fără trimiteri bibliografice clare la textele sursă;
- prezentarea unui citat dintr-un text al altui autor ca parafrază (*repevestirea ideii sau a argumentului unui autor*), fără utilizarea semnelor convenționale de citare (*ghilimele și trimiterile bibliografice*);
- preluarea unui text fără referințe clare, cu modificarea topicii, a unor expresii din cuprinsul său și/sau inversarea unor paragrafe, capitole etc.;
- utilizarea excesivă a altor surse, în detrimentul propriului aport¹⁵.

5. PREZENTAREA ȘI EVALUAREA TEZEI

5.1. Procedura de admitere la susținere a tezei de master

În termenele indicate în calendarul academic al USARB și conform orarului elaborat de Catedră, masterandul prezintă teza de master, în proporție de 50% la I-a susținere preventivă și în proporție de 90% la a II-a susținere preventivă. Dacă proiectul tezei prezentat de masterand la a II-a susținere preventivă corespunde rigorilor, Catedra recomandă teza și admite masterandul la susținerea publică, ținând cont de obiecțiile și recomandările specialiștilor în domeniu.

În cazul în care proiectul de teză nu corespunde cerințelor indicate pentru a II-a susținere preventivă, prin decizia Catedrei, teza nu este admisă spre susținerea publică.

Teza în formă definitivă, semnată de masterand, cu avizul conducătorului științific și recenzia unui practician se prezintă la Catedră pentru admiterea la susținere publică, *cu cel puțin 2 săptămâni* înainte de data susținerii publice.

În scopul depistării cazurilor de plagiat, de susținere repetată a aceleiași teze de master, precum și a copierii a unor pasaje integrale din diferite surse, conform deciziei Senatului USARB, studentul este obligat să prezinte teza de master și în format electronic.

Pe CD-ul, care conține teza în format electronic se indică:

- numele și prenumele deplin al masterandului, grupa academică;
- denumirea (titlul) tezei de master;
- anul elaborării tezei de master.

---

¹⁵Stamatin Ș. Ghid de redactare și susținere publică a tezei de licență și master. Chișinău, 2010. p. 27

Pentru susținerea publică la teza de master se anexează *avizul conducătorului științific al tezei (ANEXA 10)*, *recenzia unui practician (ANEXA 11)*, precum și *declarația masterandului privind asumarea răspunderii (ANEXA 12)*.

5.2. Susținerea tezei de master

Rezultatele activității de cercetare a masteranzilor, concretizate prin teza de master, sunt supuse analizei și dezbaterilor în fața Comisiei pentru evaluarea tezelor de master, în cadrul susținerii publice.

Prezentarea publică a lucrării este modalitatea de validare a capacității de înțelegere și a aptitudinilor teoretice și empirice dobândite de către masterand ca urmare a realizării acesteia.

Procedura susținerii tezei de master presupune câteva *etape*:

1. prezentarea lucrării de către masterand;
2. întrebări-răspunsuri (masterandului i se adresează întrebări din partea membrilor Comisiei pentru evaluarea tezelor de master și din partea participanților la susținerea publică);
3. răspunsul masterandului la obiecțiile prezentate în avizul conducătorului științific și recenzia practicianului (dacă este cazul);
4. discuții (intervenția celor ce doresc să se pronunțe pe marginea problemelor discutate);
5. cuvântul de încheiere al masterandului.

În scopul utilizării eficiente a timpului rezervat prezentării, se recomandă ca masterandul să elaboreze un plan de expunere a raportului, care ar conține date privind:

- *actualitatea și importanța temei de cercetare;*
- *scopul și obiectivele lucrării;*
- *ipoteza științifică;*
- *baza științifico-metodologică;*
- *rezultatele cercetării;*
- *contribuția proprie;*
- *concluzii și recomandări.*

Se încurajează realizarea prezentării în Power Point (cu un număr maxim de 10-15 slide-uri).

După prezentarea conținutului tezei de master, masterandul răspunde la întrebările membrilor Comisiei și a celor prezenți. Răspunsurile masterandului la întrebările acordate trebuie să fie succinte, clare și în conformitate cu întrebările formulate. Răspunsurile complete și concrete influențează pozitiv nota pentru aprecierea probei de susținere a tezei de master.

Nota finală va depinde atât de conținutul tezei, cât și de calitatea prezentării și răspunsurile la întrebări, de aceea masteranzii trebuie să acorde o atenție maximă acestor aspecte.

Masteranzii apreciați cu note negative nu au dreptul la susținerea repetată în timpul sesiunii curente, fiind admiși la susținerea repetată a tezei de master doar în sesiunea stabilită, în decursul următorilor 3 ani, de cel mult două ori.¹⁶

5.3. Evaluarea tezei de master

Evaluarea tezei de master se efectuează în exclusivitate de către membrii Comisiei de evaluare a tezelor de master, în rezultatul audierii prezentării tezei în ședință publică. Nota propusă de conducătorul științific este orientativă. Nota finală reprezintă media aritmetică a notelor membrilor Comisiei, care se stabilește de comun acord la ședința închisă a Comisiei de evaluare a tezelor de master.

Pentru stabilirea notei se vor avea în vedere următoarele *criterii de evaluare*:

1. Complexitatea și nivelul conținutului științific al lucrării;
2. Capacitatea de sinteză și gradul de competență dovedit de către masterand;
3. Structura lucrării analizate;
4. Valoarea și relevanța referințelor bibliografice studiate;
5. Utilizarea metodologiei de cercetare și argumentarea motivației cercetării;
6. Valoarea rezultatelor obținute ca urmare a cercetării științifico-practice desfășurate;
7. Capacitatea de a prezenta în fața membrilor comisiei a lucrării elaborate;
8. Gradul și capacitatea de a răspunde la întrebările adresate de către membrii Comisiei;
9. Respectarea prevederilor prezentului ghid și a cerințelor formulate de catedră și cadrele didactice coordonatoare.

Teza de master se evaluează în mod distinct cu note, în baza scalei de notare de la „10” la „1”, nota minimă de promovare fiind „5”.

Cu note mari sunt apreciate tezele care corespund următoarelor cerințe:

- sunt îndeplinite în mod independent;
- elucidează corect problema centrală a temei;
- desfășoară pe deplin toate problemele abordate;
- conțin comentarii, puncte de vedere, recomandări proprii ale masterandului;
- conțin un material practic bogat și o tratare corectă a acestuia;
- este susținută în fața comisiei în modul stabilit.

Masteranzii au dreptul să conteste decizia Comisiei de evaluare a tezelor de master exclusiv cu privire la procedură. Eventualele contestații se depun, în scris, la secretariatul facultății, în termen de maximum 24 ore de la comunicarea/ afișarea rezultatelor. Contestațiile se rezolvă, în

---

¹⁶ Pct.77 din Regulamentul cu privire la organizarea ciclului II – studii superioare de master, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova, nr.464 din 28.07.2015.

termen de 48 ore de la depunere, de către comisiile de evaluare a tezelor de master, sub supravegherea Comisiei de supraveghere.¹⁷

În cazul în care masterandul nu a susținut teza de master în sesiunea stabilită, acesta are dreptul să o susțină repetat, de cel mult două ori în următorii 3 (trei) ani, cu suportarea de către candidat a cheltuielilor de examinare, stabilite de instituție.

Pentru a doua susținere, masterandul va solicita reconfirmarea temei tezei de master. Dacă și la a doua susținere a tezei masterandul nu obține media de promovare, acestuia i se eliberează un certificat de absolvire a programului de master și certificatul academic respectiv.¹⁸

---

¹⁷ Ibidem, pct.76.

¹⁸ Ibidem, pct.77.

6. ANEXE

ANEXA 1. Cerere privind aprobarea temei tezei de master

Șefului Catedrei de _____

_____

Subsemnat (ul/a), _____, masterand(ul/a) gr. _____,

la programul de master _____,

rog să aprobați tema tezei de master:

_____

_____

_____

Solicit în calitate de conducător științific dl/dna

_____

nume, prenume, grad științific, titlu științifico-didactic

Data: _____

_____

semnătura masterandului

Telefonul de contact al masterandului - _____

adresa de e-mail a al masterandului _____

Se desemnează în calitate de conducător științific _____

nume, prenume, titlu științifico-didactic

_____

semnătura șefului de catedră

Data: _____

_____

semnătura conducătorului științific

Data: _____

ANEXA 2. Planul calendaristic de executare al tezei de master

(numele, prenumele masterandului)

Tema tezei de master _____

confirmată prin Ordinul rectorului USARB nr. _____ din „_____” _____ 20_____

Termenul limită de prezentare a tezei de master _____ la Catedra _____

Etapele executării tezei de master:

Nr. d./o.	Etapele	Termenul de realizare	Observațiile conducătorului	Viza de executare
1.	Stabilirea obiectivelor și aprobarea planului provizoriu al tezei de master			
2.	Studierea surselor bibliografice			
3.	Aprobarea planului tezei			
4.	Culegerea materialelor practice			
5.	Elaborarea și prezentarea capitolului I			
6.	Elaborarea și prezentarea capitolului II			
7.	Elaborarea și prezentarea capitolului III			
8.	Formularea concluziilor și a recomandărilor			
9.	Susținerea preventivă I a tezei de master			
10.	Susținerea preventivă II a tezei de master			

Masterand _____
(numele, prenumele)

Semnătura _____

Conducătorul științific: _____ Semnătura _____

ANEXA 3. Foaia de titlu (model)

MINISTERUL EDUCAȚIEI, CULTURII ȘI CERCETĂRII AL REPUBLICII MOLDOVA

UNIVERSITATEA DE STAT „ALECU RUSSO” DIN BĂLȚI

FACULTATEA DE DREPT ȘI ȘTIINȚE SOCIALE

CATEDRA DE DREPT

(Times New Roman, bold, 14 pt., centrat)

Cu titlu de manuscris:

CZU _____

TITLUL TEZEI

(Times New Roman, bold, font 18, centrat)

(Teză de master în _____)¹⁹

(Times New Roman, bold, font 16, centrat)

Autor:

Masterand(a/ul) grupei _____,

Prenume NUME

_____
semnătura

Conducător științific:

Prenume NUME,

grad științific, titlu științifico-didactic

_____
semnătura

BĂLȚI – 2018

---

¹⁹Se indică domeniul de formare profesională conform Nomenclatorului domeniilor de formare profesională și al specialităților pentru pregătirea cadrelor în instituțiile de învățământ superior, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova, nr.482 din 28.06.2017.

Pentru programele de master: Științe penale și criminologie; Drepturile omului; Relații de muncă și managementul resurselor umane; Instituții de drept privat – **DREPT**, iar pentru programele de master: Managementul administrației publice; Politici europene și administrația publică - **ȘTIINȚE ADMINISTRATIVE**.

ANEXA 4. Verso foii de titlu

Discutată și recomandată pentru susținere

la Ședința Catedrei de _____,

proces-verbal nr. _____ din _____

Șeful Catedrei **Prenumele NUMELE** _____,

gradul științific, titlul științifico-didactic

ANEXA 5. CUPRINS (model)

Adnotarea	3
Lista abrevierilor	4
Introducere	5
CAPITOLUL I – EVOLUȚIA SISTEMULUI PROBATOR ȘI A PRINCIPIILOR DE APRECIERE A PROBELOR	9
1.1. Probele în procesul acuzatorial antic	9
1.2. Probele cu caracter religios	12
1.3. Sistemul probelor formale	15
1.4. Principiul liberei aprecieri a probelor	18
CAPITOLUL II – FORMAREA CONVINGERII ÎN ACTIVITATEA DE APRECIERE A PROBELOR	20
2.1. Libertatea de convingere: consecințele și limitele ei	20
2.2. Factori obiectivi și subiectivi care influențează formarea convingerii	24
2.3. Metode folosite pentru aprecierea probelor în procesul penal	27
2.4. Aprecierea probelor la faza urmăririi penale și în procesul examinării cauzelor penale în instanța de judecată.....	31
2.5. Aprecierea probelor la judecata în căile de atac	37
CAPITOLUL III – REFLECȚII DE ORDIN PRACTIC ÎN MATERIA APRECIERII PROBELOR ÎN PROCESUL PENAL	41
3.1. Practica organelor de urmărire penală privind aprecierea materialului probator	41
3.2. Practica instanțelor de judecată din Republica Moldova în materia aprecierii probelor	47
3.3. Exigențele CtEDO privind activitatea de apreciere a probelor în procesul penal	52
Concluzii și recomandări	57
Bibliografie	64
Anexe	68
Declarația privind asumarea răspunderii	74

ANEXA 6. Adnotare (model)

ADNOTAREA

tezei de master la tema: *Locul și rolul dreptului protecției sociale în sistemul de drept al Republicii Moldova*

Termeni-cheie: protecție socială, securitate socială, asistență socială, asigurare socială, risc social, dreptul protecției sociale, dreptul securității sociale, obiectul de reglementare a dreptului securității sociale, metoda de reglementare a dreptului securității sociale, principiile dreptului securității sociale.

Domeniul de studiu al prezentei lucrări trebuie privit sub aspect bidimensional: în primul rând, caracterizarea criteriilor de structurare a dreptului protecției (securității) sociale pentru a evidenția locul acestuia în cadrul sistemului dreptului; în al doilea rând, reliefaarea importanței practice a dreptului protecției (securității) sociale. Acest deziderat a fost realizat printr-un șir de *obiective*: situarea „dreptului protecției (securității) sociale” în cadrul sistemului dreptului și corelația acestuia cu alte ramuri de drept; profilarea particularităților obiectului și metodei de reglementare a dreptului protecției (securității) sociale; definirea și elucidarea principiilor dreptului protecției (securității) sociale; argumentarea oportunității elaborării și adoptării unui cod de securitate socială.

Noutatea științifică a rezultatelor obținute rezidă în faptul că pentru prima dată în literatura de specialitate din Republica Moldova a fost întreprinsă o încercare de a realiza o cercetare teoretică a conceptelor de „protecție socială” și „securitate socială” și argumentată necesitatea redenumirii ramurii dreptului protecției sociale în dreptul securității sociale. Au fost propuse definiții proprii conceptelor de „risc social”, „protecție socială”, „securitate socială”, „dreptul securității sociale” etc.; au fost realizate clasificări personale ale riscurilor sociale; a fost demonstrată oportunitatea sistematizării legislației în domeniu, prin adoptarea unui Cod de securitate socială.

Semnificația epistemologică a lucrării rezidă în cercetarea științifică a criteriilor de structurare a dreptului securității sociale în cadrul sistemului dreptului, iar cea praxiologică în abordarea aspectelor practice ale funcțiilor și principiilor dreptului securității sociale în scopul reliefării implicațiilor acestora în procesele legiferării și aplicării dreptului.

Concluziile și propunerile de *lege ferenda* pot fi de un real folos în procesul elaborării actelor normative, modificării și amendării legislației în vigoare a Republicii Moldova. Teza constituie o contribuție modestă, dar considerăm temeinică la îmbogățirea literaturii naționale în domeniul dreptului protecției sociale și poate fi utilizată în procesul didactic la facultățile de drept ale instituțiilor superioare de învățământ, căutându-și potențialii cititori în rândurile teoreticienilor, studenților, masteranzilor, doctoranzilor, practicienilor.

ANNOTATION

of the master's thesis: *The Place and Role of the Right of Social Protection in the System of Law of the Republic of Moldova*

Key-words: social protection, social security, social assistance, social insurance, social risk, the right of social protection, the right of social security, the subject of regulating the right of social security, the technique of regulating the right of social security, the principles of the right of social security.

The field of investigation of the present work should be regarded as bidimensional: firstly, the characterization of the structural criteria of the right of social protection (security) in order to underline its place in the system of law; secondly, the emphasis on the practical importance of the right of social protection (security). This desideratum was achieved with the help of some *objectives*: the positioning of “the right of social protection (security)” in the system of law and its correlation with other branches of law; making evident the specific features of the subject and technique of regulating the right of social security; the defining and explanation of the principles of the right of social security; the reasoning of the relevance to elaborate and adopt a code of social security.

The novelty and originality of the work lies in the fact that for the first time in the scientific literature of the Republic of Moldova it was made an attempt to realize a theoretical investigation of the concepts of “social protection” and “social security” and to prove the necessity of renaming the branch of the right of social protection in the right of the social security. There were also suggested definitions of the concepts of “social risk”, “social protection”, “social security”, “the right of the social security”, etc.; there were made some classifications of the social risks; it was demonstrated the relevance to systematize the legislation in the field by adopting a Code of social security.

The epistemological significance of the work consists in the scientific investigation of the structural criteria of the right of social security in the system of law but that of the theoretic-practical one resides in utilizing the approach of practical aspects of the functions and principles of the right of social security to emphasize their implication in the process of proclamation and application of the law.

The conclusions and suggestions of *lege ferenda* may be of great importance when elaborating acts, modifying and amending the legislation in force of the Republic of Moldova. The thesis contributes to the enrichment of the national literature on the subject and it is intended for theorists, students, master students, trainers for a doctor's degree, practitioners.

ANEXA 7. Lista abrevierilor (model)

al. – alineat

art. – articol

CtEDO – Curtea Europeană a Drepturilor Omului

CIJ – Curtea Internațională de Justiție

CP– Codul Penal

CPP – Codul de procedură penală

etc. – etcetera

ex. – exemplu

ONG – Organizație non-guvernamentală

ONU – Organizația Națiunilor Unite

op. cit. – operă citată

p. – pagina

pct. – punctul

par. - paragraful

RM– Republica Moldova

ANEXA 8. Asigurarea bibliografică a tezei

1. Reguli privind asigurarea bibliografică a tezei

- Bibliografia tezei de master este prezentată în ordinea alfabetică a primului element, după autori, iar în lipsa menționării acestora, după titlul lucrărilor incluse în lista bibliografică.
- Sursele bibliografice se vor diviza conform originii (română, rusă, engleză etc.), cu păstrarea numerotării unice.
- Dacă utilizăm mai multe lucrări ale unui autor, apoi le expunem în dependență de anul ediției începând de la ediția inițială și continuând cu operele apărute ulterior.
- Fiecărei referințe bibliografice i se atribuie un număr de ordine urmat de punct [.]
- Fiecare element al referinței bibliografice trebuie clar separat de elementul următor printr-un semn de punctuație (punct, virgulă, liniuță etc.)
- Actele normative și practica judiciară vor fi incluse în compartimente distincte al bibliografiei, fiind prezentate: *după forța juridică* (inițial cele internaționale, apoi cele interne), sau *în ordine alfabetică*.

2. Modele de perfectare a bibliografiei

Acte normative:

1. Pactul internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale, adoptat la New York la 16 decembrie 1966, în vigoare de la 3 ianuarie 1976. Ratificat prin Hotărârea Parlamentului nr.217 din 28 iulie 1990 *Veștile*, 1990, august, nr.8, în vigoare pentru Republica Moldova din 26 aprilie 1993 *Tratate internaționale*. – Chișinău, 1998, vol.1, p.18-30 (art.9-11).
2. Convenția de la Viena privind dreptul tratatelor, adoptată la 23.05.1969. În: *Tratate internaționale la care Republica Moldova este parte*. Chișinău: Moldpres, vol. 4, 1998. p.53-86.
3. Convenția de la Ottawa din 1997 privind interzicerea utilizării, stocării, producerii și transferului de mine anti-personal și distrugerea acestora // [On-line]: www.icrc.org/eng/assets/files/other/1997_ap_mines.pdf (accesat pe 19.12.2017).
4. Codul penal al Republicii Moldova, nr. 985 din 18.04.2002 // *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, nr. 128-129 din 13.09.2002.
5. Legea cu privire la mediere, nr. 137 din 03.07. 2015 // *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, nr. 224-233 din 29.08. 2015.
6. Legea privind drepturile copilului, nr.338 din 15.12.1994 // *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, nr.013 din 02.03.1995.
7. Legea cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie, nr. 45-XVI din 01.03.2007.// [On-line]: unfpa.md/.../legislation/110-cu-privire-la-prevenirea-i-combaterea-violenei-in-familie-.html (accesat pe 29.07.2017)

Practica judiciară:

1. Hotărârea CtEDO din 12.12.2017 în *cauza nr. 65324/09 Ialamov v. Republica Moldova*. // [On-line]: <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-179414> (accesat pe 05.01.2018).
2. Hotărârea Curții Constituționale a Republicii Moldova nr. 12 din 14.05.2015 privind excepția de neconstituționalitate a art. 287 alin. (1) din Codul de procedură penală (reluarea urmăririi penale). // [On-line]: <http://lex.justice.md/md/360888/> (accesat pe 14.10.2017).
3. Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova de modificare și completare a Hotărârii Plenului CSJ nr. 1 din 25.04.2016 „Cu privire la practica aplicării unor prevederi ale legislației ce vizează dreptul de autor și drepturile conexe”. // [On-line]: http://jurisprudenta.csj.md/search_hot_expl.php?id=300 (accesat pe 11.11.2017).
4. Dosarul nr. 4r - 203/2018 // [On-line]: https://cab.instante.justice.md/apps/pdf_generator/base64/create_pdf.php (accesat pe 15.05.2018).
5. Dosarul nr. 5r-532/17 09-5r-16364-124102017 // [On-line]: https://jbl.instante.justice.md/apps/pdf_generator/base64/create_pdf.php (accesat pe 18.05.2018).

Manuale, monografii:

1. Botnaru S. și alții. Drept penal. Partea generală. Vol. I. Chișinău: Editura Cartier, 2006. 610 p. *(dacă sunt mai mult de trei autori)*.
2. Copețchi S., Hadîrcă I. Calificarea infracțiunilor. Chișinău: Tipografia Centrală, 2015. 352 p.
3. Spatari M., Spatari V. Încălcarea dreptului de autor și a drepturilor conexe: aspecte juridico-penale. Chișinău: Totex-Lux, 2012. 275 p.
4. Romandaș N., Proca L., Odinoakaia–Negură I. Dreptul protecției sociale. Chișinău: „Foxtrot” SRL, 2011. 382 p.
5. Țarălungă V. Particularitățile protecției internaționale a drepturilor copilului. Bălți: „Tipografia din Bălți” SRL, 2012. 325 p.
6. Наумов А.В. Российское уголовное право. Том 2. 5-е издание. Москва: Волтерс Клувер, 2011. 552 p.

Capitole din monografii și culegeri:

1. Buckland B. Human Trafficking and Smuggling: Crossover and Overlap. În: Friesendorf C. Strategies against Human Trafficking: The Role of the Security Sector. Vienna, 2009. p.137- 166.
2. Țarălungă V. Implementarea normelor internaționale în materia drepturilor copilului în Republica Moldova: probleme teoretico-practice. În: Implementarea normelor dreptului internațional în legislația națională a Republicii Moldova. Red.-coord.: A. Burian. Chișinău: CEP USM, 2011. p. 258-281.

3. Халиков А. Н. Вопросы соблюдения прав и свобод человека в деятельности следователя. În: Проблемы правовой защиты общечеловеческих ценностей в современной России. Уфа, 2005, ч. 3. с. 128 - 137.

Articole în reviste de specialitate:

1. Spatari M., Nedelcu VI. Unele particularități ale măsurilor de constrângere, reglementate de legea penală a Statelor Unite ale Americii și a Marii Britanii. În: Legea și viața: publicație științifico-practică, nr.3(303)/ 2017, p.12-17.

Articole în culegeri științifice:

1. Odinoakaia I. Considerații privind interconexiunea componentelor sistemului dreptului. În: Сборник научных трудов XXV Международной научной конференции „Актуальные научные исследования в современном мире”. Переяслав-Хмельницкий, 2017, с. 81-89.

Teze ale comunicărilor la congrese, conferințe, simpozioane, culegeri (naționale / internaționale):

1. Botnari E. Drepturile copilului în lumina Cartei privind drepturile fundamentale a Uniunii Europene. În: Analiza reglementărilor naționale și internaționale în materia drepturilor copilului. Materialele Conferințelor științifice „Protecția drepturilor copilului pe plan intern și internațional” (Bălți, 10 decembrie 2011) și „Avantajele și dezavantajele aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană” (Bălți, 11 mai 2012). Bălți: „Tipografia din Bălți” S.R.L., 2012. p. 109-117.
2. Petraru R. A. The principle of non-discrimination and protection of the rights of national minorities in Romania. În: Materialele Conferinței științifice internaționale „Societatea întemeiată pe cunoaștere. Norme, valori și repere contemporane” (Târgoviște, 10-12 iunie 2011). București: Universul Juridic, 2011. p. 205-211.
3. Țarălungă V. Echilibrul dintre instituția extrădării și drepturile omului în lumina reglementărilor internaționale. În: Materialele Conferinței internaționale științifico-practice „Știința juridică în condițiile de integrare europeană a Ucrainei și Moldovei: repere moderne de dezvoltare juridică”, Chișinău, 24-25 martie 2017. p. 287-295.

Autoreferate, teze:

1. Boișteanu E. Fundamente teoretico-practice privind instituția juridică a parteneriatului social în sfera muncii. Teză de doctor habilitat în drept. Chișinău, 2015. 284 p.
2. Stadnițki L. Atribuțiile procurorului la examinarea în prima instanță a cauzelor penale. Autoreferat al tezei de doctor în drept. Chișinău, 2016. 28 p.

Alte surse:

1. Buletin oficial de proprietate intelectuală. Agenția de stat pentru proprietatea intelectuală. Chișinău, 2017, 194 p.
2. Production: Yearbook, 2003. Vol. 57, 2003. Rome: FAO, 2004. 260 p.

Webografie:

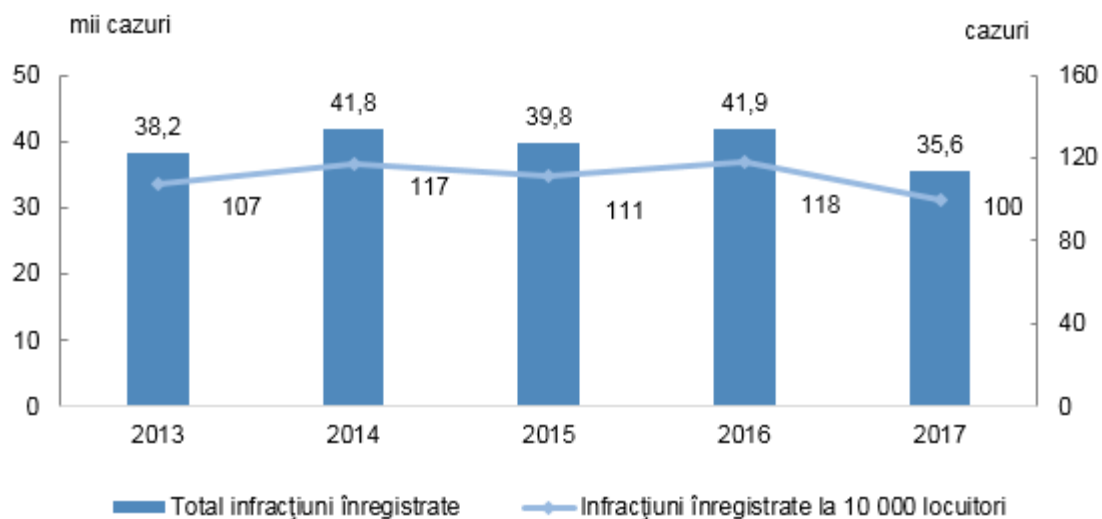
[on-line]: <http://www.mae.ro> (accesat pe 12.11.2018)

[on-line]: <http://www.mai.gov.md> (accesat pe 19.09.2018)

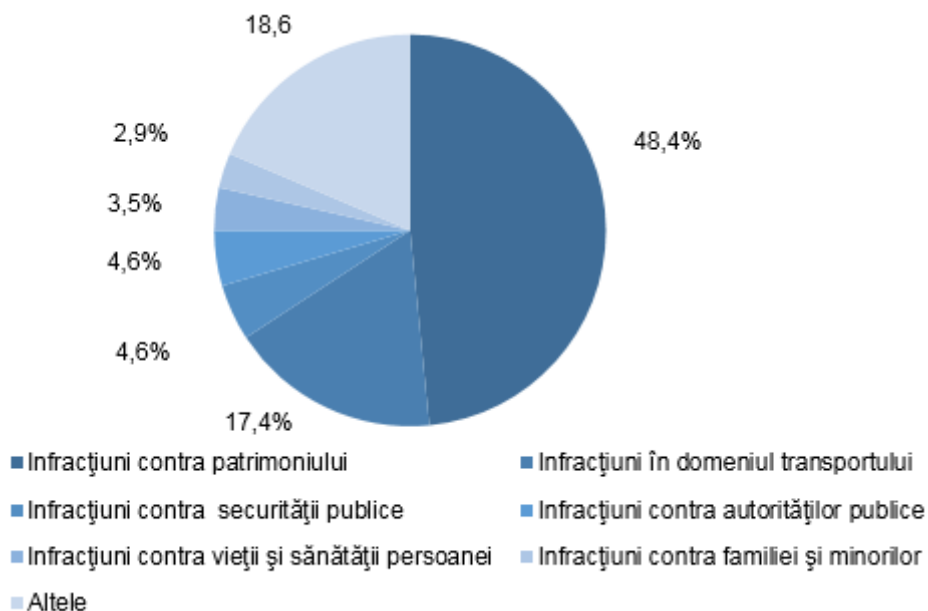
[on-line] <http://www.ilo.org/global/about-the-ilo/decent-work-agenda/lang--en/index.htm> (accesat pe 05.10.2018)

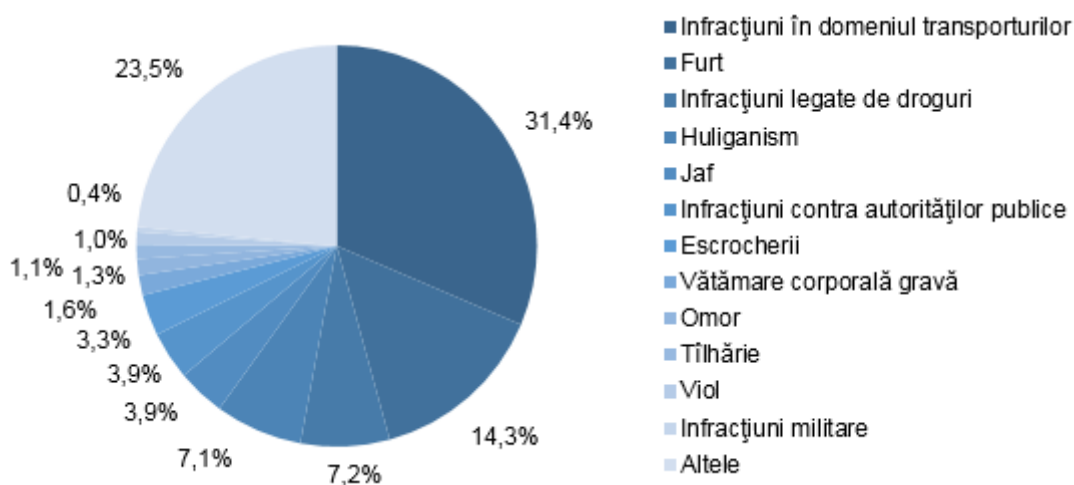
Rata infracționalității: 2013 -2017

Structura infracțiunilor înregistrate după categorii, în anul 2017

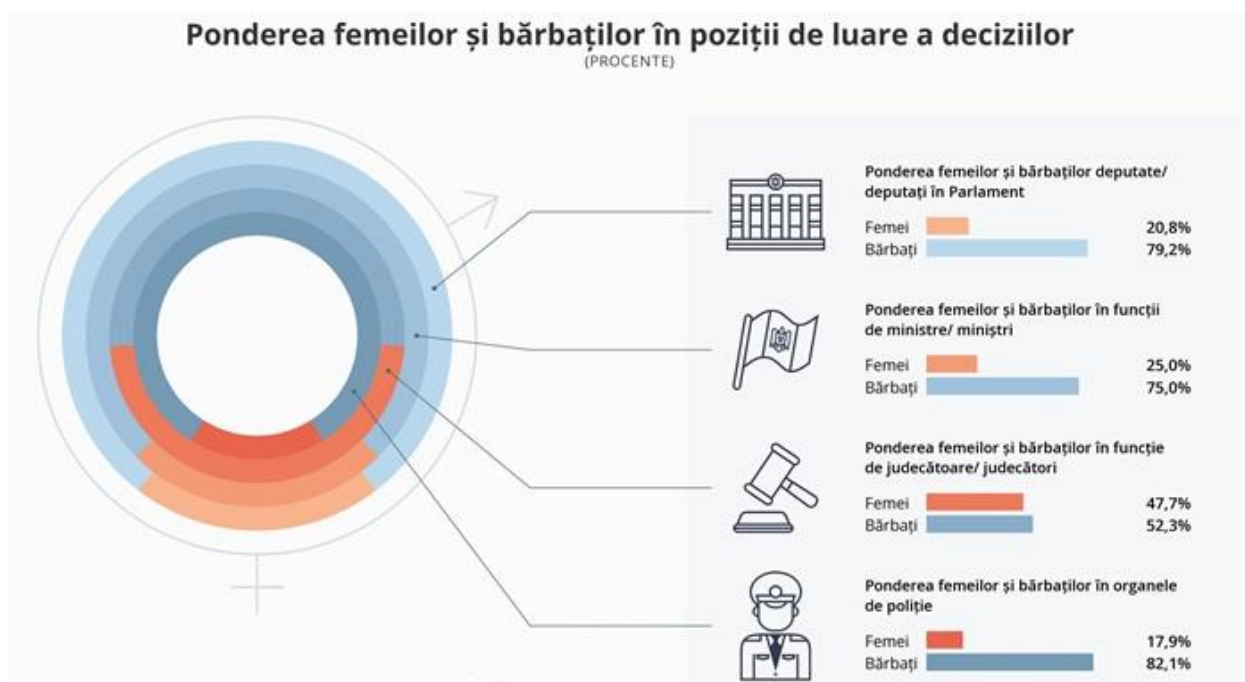

Structura condamnărilor după principalele categorii de infracțiuni, în anul 2017

Sursa anexei: [On-line] <http://www.statistica.md/newsview.php?l=ro&idc=168&id=5926>

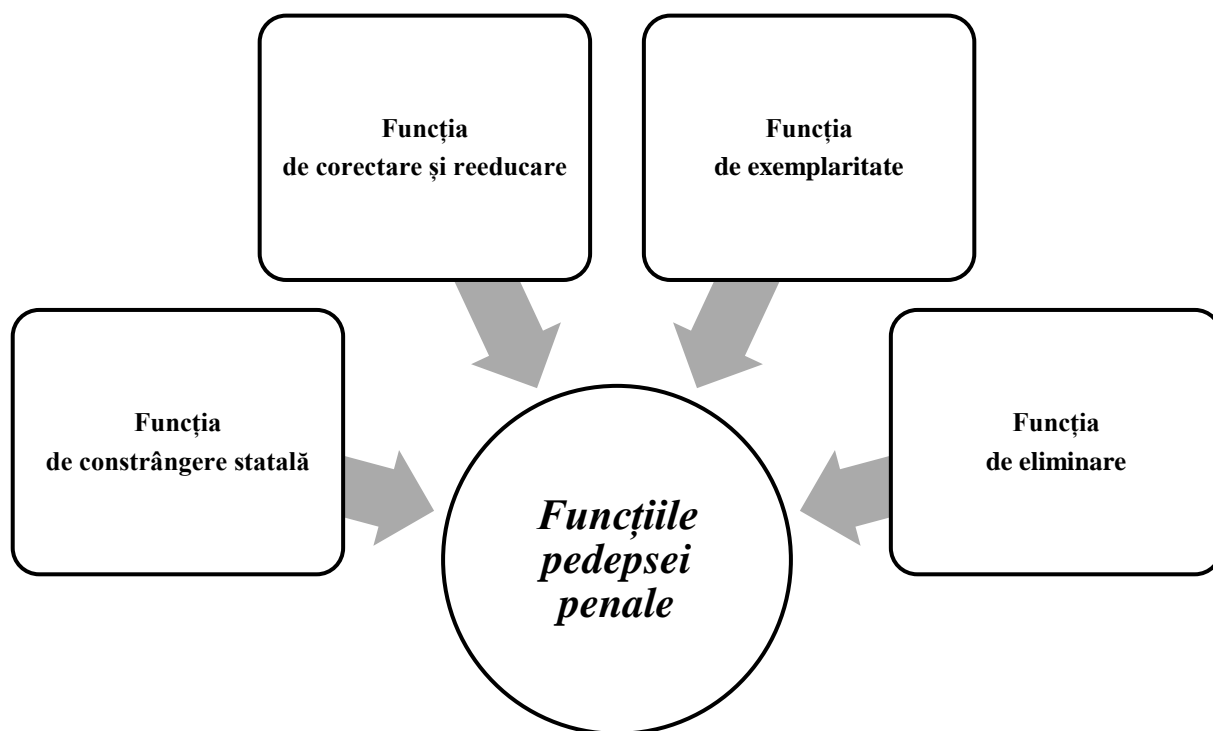
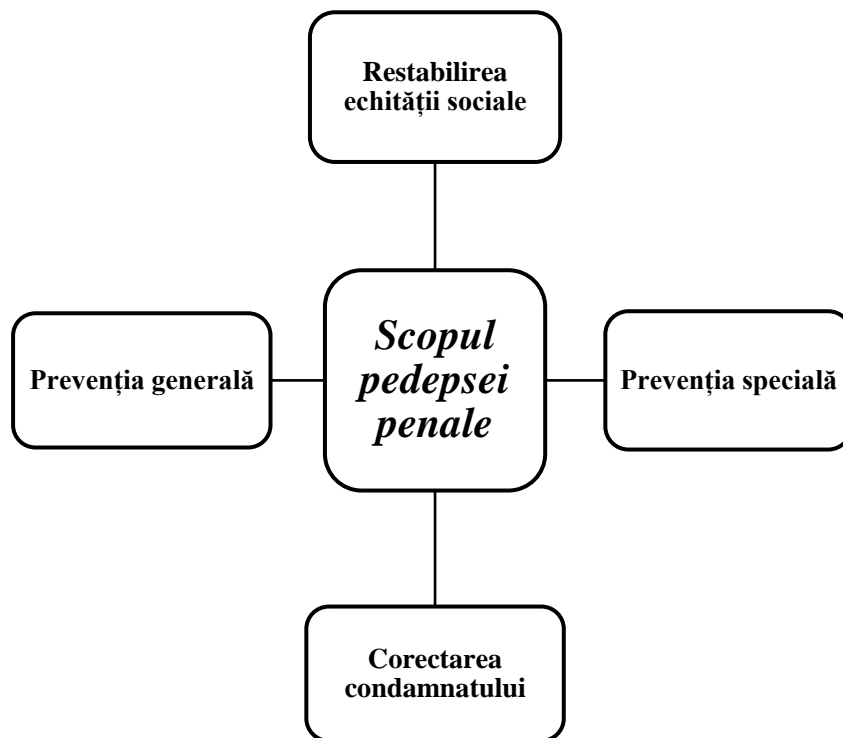
(accesat pe 24.04.2018)

Sursa anexei: [On-line] <http://www.statistica.md/newsview.php?l=ro&idc=168&id=5935>

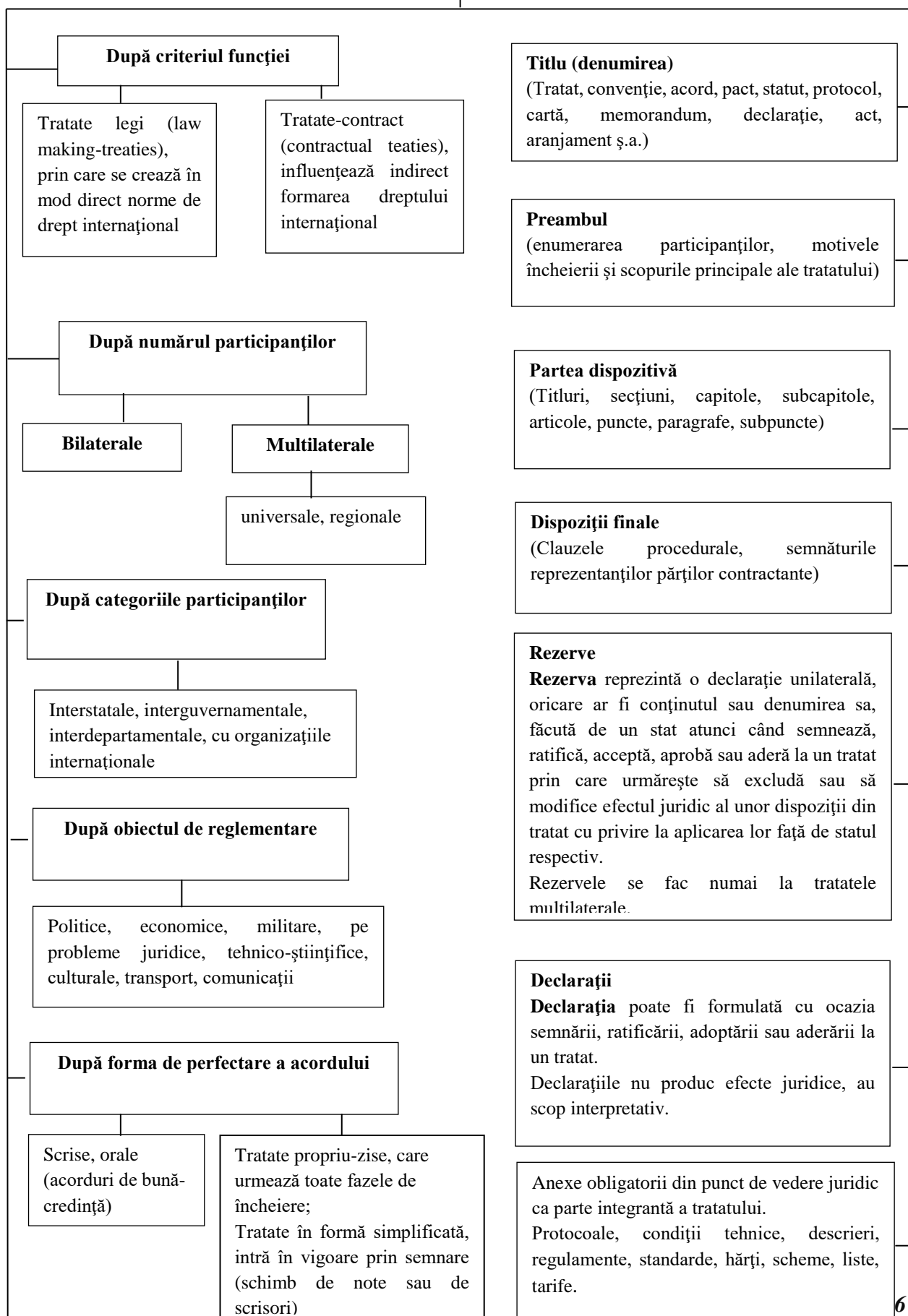
(accesat pe 26.04.2018)

SCOPUL ȘI FUNCȚIILE PEDEPSEI PENALE

Procedura în fața Curții de Justiție Europene		
Acțiuni directe și recursuri		Cereri de pronunțare a unei hotărâri preliminare
Procedura scrisă		
Cererea introductivă Comunicarea cererii introductive pârîtului, de către grefă Comunicarea acțiunii în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene (seria C) (Măsurile provizorii) (Intervenția) Memoriul în apărare (Excepția de inadmisibilitate) (Replica și duplica)	(Cererea de asistență judiciară) Desemnarea judecătorului raportor și a avocatului general	Decizia de trimitere a instanței naționale Traducerea hotărârii în celelalte limbi oficiale ale Uniunii Europene Comunicarea întrebărilor preliminare în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene (seria C) Notificarea către părțile în litigiu, statele membre, instituțiile comunitare, statele membre ale SEE și Autoritatea de Supraveghere a AELS. Observațiile scrise ale părților, ale statelor și ale instituțiilor
Judecătorul raportor întocmește raportul preliminar Reuniunea generală a judecătorilor și a avocaților generali Trimiterea cauzei spre examinare unui complet de judecată (Măsurile de cercetare judecătorească)		
Faza orală		
(Sedința; raportul de ședință) (Concluziile avocatului general) Deliberarea judecătorilor HOTĂRÂREA		

Clasificarea tratatelor internaționale

Judecătoria: _____
Sediul: _____
Reclamant: _____
Domiciliul: _____
Pîrît: _____
Domiciliul: _____
Autoritatea tutelară: _____
Sediul: _____

CERERE DE CHEMARE ÎN JUDECATĂ

privind decăderea din drepturile părintești

În fapt, m-am căsătorit cu pîrîrul(a) _____ la data de _____, eveniment înregistrat și trecut în registrul actelor de stare civilă nr. _____ la _____ de către Oficiul Stării Civile _____. Aceasta este _____ mea căsătorie.

Din căsătoria noastră avem _____ copii: _____, născut la _____, și _____, născut la _____.

Prin hotărîrea Judecătoriei _____ din _____ căsătoria noastră a fost desfăcută.

În luna _____ a anului _____, pîrîrul a lăsat copiii sub educația și întreținerea mea, a plecat peste hotarele Republicii Moldova și nu a mai revenit. În toată această perioadă acesta nu a contribuit cu nimic la întreținerea și educația copiilor.

Conform art.67 lit. a) din Codul familiei, părinții pot fi decăzuți din drepturile părintești dacă se eschivează de la exercitarea obligațiilor părintești, inclusiv de la plata pensiei de întreținere. În atare împrejurări, deoarece pîrîrul s-a eschivat de la exercitarea obligațiilor părintești, inclusiv de la plata pensiei de întreținere, consider că urmează a fi decăzut din drepturile părintești în privința copiilor.

Circumstanțele invocate se confirmă prin următoarele dovezi:

În drept, conform art.67-68, Codul familiei, art. 166-167, Cod de procedură civilă

SOLICIT:

1. Admiterea acțiunii.
2. Decăderea din drepturile părintești a _____ față de copii: _____, născut la _____ și _____, născut la _____.
3. Încasarea în beneficiul meu din contul pîrîrului a cheltuielilor de judecată pe care le voi suporta în acest proces.

Anexe:

- 1 - copiile de pe cererea de chemare în judecată și de pe înscrișuri;
- 2 - copia certificatului de înregistrare a căsătoriei;
- 3 - copiile certificatelor de naștere ale copiilor minori;
- 4 - copia hotărîrii judecătorești de desfacere a căsătoriei și certificatul de divorț;
- 5 - actul ce cercetare în privința unuia sau a ambilor părinți eliberat de autoritatea tutelară privind aspectele constatate și concluzia de decădere din drepturile părintești;
- 6 - dovada de plată a taxei de stat (chitanța nr. ____ din data de _____ în valoare de _____ lei).
- 7 - procura sau un alt document ce legalizează împuternicirile reprezentantului.

Reclamant _____

sau

Reprezentantul reclamantului _____

Data _____

Semnătura _____

Sursa anexei: [On-line]: <http://justlex.md/modele-de-acte> (accesat pe 18.05.2018)

ANEXA 10. Avizul – tip al conducătorului științific la teza de master

**AVIZ
la teza de master cu tema**

---

elaborată de student (ul/a) _____
conducătorul tezei de master _____

În aviz conducătorul urmează să se axeze pe evaluarea realizării următoarelor obiective:

- Actualitatea temei cercetate și gradul de realizare a obiectivelor conturate;
- Complexitatea și nivelul conținutului științific al lucrării;
- Capacitatea de sinteză și gradul de competență dovedit de masterand;
- Structura lucrării avizate;
- Valoarea și relevanța referințelor bibliografice studiate;
- Utilizarea metodologiei de cercetare și argumentarea motivației cercetării;
- Valoarea rezultatelor obținute ca urmare a cercetării desfășurate;
- Respectarea prevederilor ghidului privind elaborarea tezelor de master și a cerințelor formulate de catedră și conducătorul științific.

Se propune admiterea / respingerea tezei de master pentru a fi prezentată la susținerea publică în fața Comisiei de evaluare a tezelor de master.

Data: _____

Semnătura: _____

ANEXA 11. RECENZIE (model)

RECENZIE la teza de master cu tema

elaborată de masterandul(ul/a) _____, gr. _____
programul de master: _____

Recenzentul urmează să se axeze în evaluarea tezei de master pe următoarele aspecte:

- actualitatea temei cercetate și necesitatea studiului;
- complexitatea și nivelul conținutului practico-aplicativ al lucrării;
- capacitatea de sinteză și gradul de competență dovedit de masterand;
- structura lucrării recenzate;
- valoarea și relevanța materialelor practice analizate;
- valoarea aplicativă a rezultatelor obținute ca urmare cercetării desfășurate;
- respectarea prevederilor ghidului privind elaborarea tezelor de master și a cerințelor formulate de catedră și conducătorul științific;
- concluzii privind recomandarea tezei de master pentru a fi prezentată la susținerea publică în fața Comisiei de evaluare a tezelor de master.

Data: _____

Recenzent: _____

Prenume NUME,
(titlu științifico-didactic (după caz),
locul de muncă și funcția)

Notă: Recenzia se confirmă prin aplicarea ștampilei instituției/ organizației în care activează recenzentul.

ANEXA 12. Declarația privind asumarea răspunderii (model)

Declarația privind asumarea răspunderii

Pentru tezele de master elaborate în limba română

Subsemnat (ul/a) _____, declar pe proprie răspundere că materialele prezentate în teza de master sunt rezultatul propriilor cercetări și realizări științifice. Conștientizez că, în caz contrar, urmează să suport consecințele în conformitate cu legislația în vigoare.

Semnătura: _____

Data: _____

Декларация об ответственности

Pentru tezele de master elaborate în limba rusă

Нижеподписавшийся, _____, заявляю под личную ответственность, что материалы предоставленные в магистерской работе, являются результатами личных научных исследований и разработок. Осознаю, что в противном случае, буду нести ответственность в соответствии с действующим законодательством.

Подпись: _____

Дата: _____

7. REFERINȚE BIBLIOGRAFICE

1. Codul Educației al Republicii Moldova nr.152 din 17.07.2014.
2. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova cu privire la aprobarea Nomenclatorului domeniilor de formare profesională și al specialităților pentru pregătirea cadrelor în instituțiile de învățământ superior, nr.482 din 28.06.2017.
3. Planul-cadru pentru studii superioare (ciclul I - Licență, ciclul II - Master, studii integrate, ciclul III - Doctorat), aprobat prin Ordinul Ministerului Educației nr. 1045 din 29.10.2015.
4. Regulamentul de organizare a studiilor în învățământul superior în baza Sistemului Național de Credite de Studiu, aprobat prin Ordinul Ministerului Educației nr. 1046 din 29.10.2015.
5. Regulamentul cu privire la organizarea ciclului II – studii superioare de master, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.464 din 28.07.2015.
6. Cadrul Național al Calificărilor al Republicii Moldova și Cadrul Național al Calificărilor pentru învățământul superior pe domenii de formare profesională, aprobate prin Ordinul Ministerului Educației nr. 934 din 29.12. 2010.
7. Ghid privind perfectarea tezelor de doctorat și a autoreferatelor. Aprobat prin Hotărârea Comisiei de Atestare a CNAA, nr.AT03/11 din 23 aprilie 2009. Chișinău, 2009// [on-line]
http://www.cnaa.acad.md/files/normative-acts/normative-acts-cnaa/normative-acts-cnaa-attestation/guide_thesis/guide_thesis.pdf (accesat pe 27.03.2017)
8. Recomandări de realizare a tezei de licență și de master în Universitatea de Stat „Alec Russo”, aprobate prin Hotărârea Senatului Universității de Stat „Alec Russo”, p.v. nr.4 din 09.12.2015.
9. Capcea V., Cruglițchi T. Elaborarea tezelor de licență / master: indicații metodice. Bălți: Tipografia Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți, 2005. 27 p.
10. Cotelnic A. și alții. Ghid privind elaborarea și susținerea tezei de licență. Chișinău, 2010.32 p.
11. Duca M. și alții. Cerințe privind elaborarea, prezentarea și evaluarea tezelor de licență și de master (ghid metodic). Chișinău, 2012. 32 p.
12. Rotaru L., Hămuraru M. Ghid metodic pentru perfectarea tezelor de licență / master. Universitatea de Stat din Moldova. Chișinău, 2012. 27 p.
13. Stamin Ș. Ghid de redactare și susținere publică a tezei de licență și master. Chișinău, 2010. 70 p.
14. Țapoc V., Capcea V. Cercetarea științifică. Manual pentru facultăți socioumanistice. Chișinău: Editura Arc, 2008. 312 p.
15. Țarălungă V., Odinoakaia I. Ghidul cu privire la elaborarea și susținerea tezelor de licență. (ediția a II-a revizuită). Bălți: Tipografia din Bălți, 2018, 52 p.